
K olympiádě patří i plakáty. Jejich sbírku mají na Fakultě tělesné výchovy a sportu

K olympijským hrám patří i plakáty. Jejich sbírku mají na Fakultě tělesné výchovy a sportu

Pět barevných vzájemně propojených kruhů na bílém pozadí. Symbol olympijských her prý dokáže identifikovat 90 procent obyvatel planety. Tento obrazec se objevuje na všem, co se nějakým způsobem ke hrám pojí, a to včetně olympijských plakátů. Jejich sbírku vlastní [Fakulta tělesné výchovy a sportu UK](#). Plakáty fakulta získala na svou vlastní prosbu přímo od Českého olympijského výboru, který je dosud jejich majitelem.

Olympijské plakáty, jež mají být umělecky zajímavým a zároveň reklamním dílem, se začaly vydávat proto, aby vzbudily zájem veřejnosti o hry. První plakáty vytvořené s tímto záměrem vznikly před olympiádou ve Stockholmu (1912), kdy je organizátoři rozeslali do třiceti zemí světa. Svůj úkoly splnily, Stockholm společně s předchozími hrami v Londýně přinesl olympijské myšlence skutečnou slávu a pozornost celého světa.

„Londýn i Stockholm byly sportovně vyspělé země, olympijské hry tam proto měly obrovskou popularitu. Pak rozmach her trochu pozastavila první a posléze druhá světová válka. Pozornost jim později pomohly získat nové technologie, barevné televizní přenosy a také to, že ve stále více sportovních disciplínách mohly závodit i ženy. V sedmdesátých letech přišlo období, kdy se začaly jednotlivé státy předhánět v tom, kdo vybuduje architektonicky dokonalejší stadiony. První takovou olympiádou byl Mnichov (1972) a tento specifický „souboj“ pořadatelských zemí trvá dodnes. Všichni si jistě pamatujeme, jakými stavbami oslňoval Peking,“ podotkl místopředseda Českého olympijského výboru PhDr. František Kolář, CSc., který na Univerzitě Karlově přednáší o historii tělesné kultury a olympijského hnutí.

Předvést se světu, ať už v monumentálnosti staveb nebo v nevěstném ztvárnění zahajovacího ceremoniálu, se snažila i Ruská federace při letošních hrách. I když přesná čísla se veřejnost asi nikdy nedozví, hovoří se o Soči jako o vůbec nejdražší olympiádě v historii. A takové momenty, jako když olympijská pochodeň putovala po oběžné dráze okolo Země, si zapamatuje každý.

Právě štafeta a planoucí oheň nad olympijským městem patří k už tradičním symbolům her. „Oheň má představovat čistotu idejí olympijského hnutí. Poprvé byl zapálen v roce 1928 při hrách v Amsterdamu. V roce 1936 se před olympiádou v Berlíně poprvé běžela štafeta z Olympie a právě s touto událostí je spojeno i jedno mezinárodní faux pas. Němci vydali plakát, kde byla vyobrazena trasa, kudy štafeta poběží, a také hranice Československa v podobě, jakou země dostala až v roce 1938. Tehdy také údajně pochodeň při štafetě zhasla, stalo se to prý právě v Praze na rohu Pařížské ulice a Staroměstského náměstí, zapalovat ji pak museli sirkami,“ upozornil František Kolář.

Organizátoři her se dnes předhánějí nejenom v tom, kdo předvede umělecky nejzajímavější pochodeň a nejneobvyklejší trasu její cesty, ale i v dalších aspektech, třeba v bombastičnosti zahajovacích a závěrečných ceremoniálů. Jejich tradici zavedl Pierre de Coubertin, otec olympijské myšlenky. Nevymyslel je však sám a předlohou mu nebyla ani antika, jak by se mohlo zdát. „Inspiroval se ve Velké Británii, kde William Penny Brookes v průmyslovém srdci Anglie pořádal takové vlastní olympijské hry, prostřednictvím kterých chtěl zlepšit život místních horníků. Vymyslel k tomu i ceremoniály, z jejichž tradice Coubertin čerpal,“ vysvětlil František Kolář.

K symbolům her patří vedle vlajky, hymny a emblému také olympijské heslo *Citius, Altius, Fortius (Rychleji, výše, silněji)*. Diváci si jednotlivé hry spojují také s maskoty, kteří však patří spíše k novějším tradicím. Sběratelé navíc vždy netrpělivě vyhlíží olympijské edice odznaků a známek. „Jeden filatelista z České republiky má obálku se známkou a razítkem z Athén z roku 1896, tedy z prvních novodobých olympijských her. To je velká vzácnost, i bývalý prezident Mezinárodního olympijského výboru Juan Antonio Samaranch ji chtěl od něj koupit, ale neúspěšně,“ usmíval se František Kolář.

Dnes jsou olympijské hry skutečně celosvětovým fenoménem. Díky moderním technologiím je sledují nikoliv miliony, ale miliardy lidí a jen o účasti na nich sní miliony sportovců po celém světě, nemluvě o touze zvítězit. Předměty spojené s hrami jsou oblíbeným sběratelským artiklem, a to dokonce natolik atraktivním, že samotnou olympijskou vlajku už několikrát ukradli různí nenechavci. Její originál, který poprvé vlál nad Antverpami v roce 1920, je však dnes bezpečně uložen v Olympijském muzeu v Lausanne.
